

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

32.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 24-го Апрѣля — 1845 — Wilno. WTOREK, 24-go Kwietnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 17 Апрѣля.

Высочайшими Указами, данными Капитулу Рос-
сійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Все-
милостивѣйше пожалованы кавалерами ордена Св.
Равноапостольнаго Кнзя Владиміра 4-й степени, съ
битомъ: Февраля 1.: Азовскаго Казачьяго войска
Есаулъ *Смирной*, въ возданіе отличнаго мужества
и доброты, оказанныхъ 6-го Іюня 1844 года, при
остребленіи двухъ контрабандныхъ судовъ и взятіи
одного орудія въ уездѣ Чисахаджъ. Февраля 6:
Нижегородскаго Драгунскаго полка Капитанъ *Бар-
ковскій*, въ возданіе отличнаго мужества и храбро-
сти, оказанныхъ въ дѣлахъ противъ мятежныхъ жи-
телей Елисуякаго владѣнія, 8-го и 14-го Іюня 1844
года, при селеніи Гулюкъ и въ дѣлахъ близъ хуто-
ровъ Агатальскихъ. Февраля 11: Старшій Адъютантъ
19-й Пѣхотной Дивизіи, Пѣхотнаго Генералъ Фельд-
маршала Кнзя Варшавскаго, Графа Паскевича Эри-
ванскаго Полка, Штабъ Капитанъ *Савицъ*, въ воз-
даніе отличной храбрости, неоднократно оказанной
въ дѣлахъ противъ Горцевъ и ревностнаго исполне-
нія своихъ обязанностей.

Одесса, 20 Марта.

По извѣстіямъ изъ Керчи, Г. Главнокомандую-
щій Отдѣльнимъ Кавказскимъ Корпусомъ, Намѣст-
никъ Кавказскій и Новороссійскій и Бессарабскій
Генералъ - Губернаторъ, Графъ М. С. *Воронцовъ*,
прибыль туда 13 го числа утромъ, и въ тотъ же
вечеромъ выѣхалъ оттуда въ Анапу.

Варшава, 24 Апрѣля.

Высочайшимъ Указомъ, 28 Марта (9 Апрѣля),
въ всеподданнѣйшему представленію Его Свѣтлости
Насѣдника Царства Польскаго, назначены: Радом-
скій Гражданскій Губернаторъ, въ званіи Каммергера
Его Императорскаго Величества, Дѣйствитель-
ный Статскій Совѣтникъ *Велтеевъ*, Членомъ Прави-
тельной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ Военный Начальникъ бывшей Келецкой Гу-
берніи Полковникъ *Вялоскурскій*, Радомскимъ Граж-
данскимъ Губернаторомъ, съ переименованіемъ его
въ Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 17 go Kwietnia.

Przez Najwyższe Ukazy, do Kapituły Rosyjskich
CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, Najłaskawiej miano-
wani Kawalerami Orderu Św. Równego Apostołom Xięcia
Włodzimierza 4-jej klasy z kokardą: 1-go Lutego: Essaul
Azowskiego wojska Kozaków *Smirnoj*, w nagrodę odzna-
czającego się mężstwa i waleczności, okazanych 6-go Czer-
wca 1844 roku przy zniszczeniu dwóch przemysłowych
statków i zdobyciu jednego dział w wąwozie Cysachadz.
6-go Lutego: Kapitan Niżegorodzkiego Półku Dragonów
Barowski, w nagrodę odznaczającego się mężstwa i wa-
leczności, okazanych w rozprawach ze zburzonymi
mieszkańcami Jelisujskiego Okręgu, w dniu 8 i 14 Czerwca
1844 roku, przy wsi Gulluk i w lasach przy Agatałskich
osadach. 11-go Lutego: Starszy Adjutant 19-jej Dywizyi
Pieszey, Sztab-Kapitan Półku Piechoty Jenerał-Feld-
marszałka Xięcia Warszawskiego, Hrabiego Paskiewicza
Erywańskiego, *Sawicz*, w nagrodę odznaczającej się wa-
leczności, niejednokrotnie okazanej w rozprawach z Gora-
łami i gorliwego wypełnienia swych obowiązków.

Odessa, 20 marca.

Podług doniesień z Kerczu, P. Głównodowodzący
Oddzielnym Korpusem Kaukaskim, Namiestnik Kaukaz-
ki i Jenerał-Gubernator Noworossyjski i Bessarabski,
Hrabia *Woronow*, przybył tamże d. 13 Marca z rana, i
tegoż dnia wieczorem udał się do Anapy.

Warszawa, 24 kwietnia.

Przez Ukazy N. PANA, z d. 28 Marca (9 Kwietnia),
na przedstawienie JO. Xięcia Namiestnika Królestwa
Polskiego, mianowani zostali: Gubernator Cywilny Gu-
berni Radomskiej, Szambelan Dworu Jego CESARSKIEJ
Mosci, Rządowisty Radzca Stanu *Bechtiejew*, Członkiem
Komissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.
Półkownik *Białoskórski*, Wojenny Naczelnik byłej Gu-
berni Kieleckiej, Gubernatorem Cywilnym Gubernii Radom-
skiej, z nadaniem mu zarazem stopnia Rzeczywistego
Radzcy Stanu.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Познань, 14 Апрѣля.

Торжественное закрытіе сейма В. К. Познанскаго совершилось 6-го ч. с. м.

— Последнія донесенія изъ Берлина сообщаютъ, что планъ сооружеія желѣзной дороги изъ Познани на Лешно въ Вроцлавль, и Глогову, а также на Дризенъ и Стутгартъ въ Штетинъ, окончательно разрѣшенъ.

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 11 Апрѣля.

Вчерашняго дня, Король, въ сопровожденіи герцога Немурскаго и принцевъ Жуэвильскаго и Омальскаго, произвелъ смотръ, на дворцовой площади, третьему полку инженеровъ, 47 и 62 линейнымъ полкамъ, 9 драгунскому, 7 гусарскому и двумъ баттареймъ четвертаго полка артиллеріи, послѣ чего Его Величество раздавалъ офицерамъ и нижнимъ чинамъ почетныя знаки.

— Недавно въ Парижѣ была дуэль, которая произвела большое впечатлѣніе. Герцогъ Ровиго дрался на шпагахъ съ г-мъ Перрего. Они оба ранены; первый однако такъ сильно, что жизнь его въ опасности. Секундантами были: князь Ней, графъ Алтонъ и генералъ Лагранжъ.

— По силѣ Королевскаго постановленія, 28 го прошедшаго мѣсяца, обнародованъ коммерческой и морской трактатъ между Франціею и республикою Equator, заключенный 6-го Юня 1843 года, и утвержденный въ Кито 9 Ноября 1844 года.

— Французскими жандармами, составляющими 25 легіоновъ, командуютъ 25 полковниковъ, 45 подполковниковъ, 147 капитановъ, 400 поручиковъ и 542 подпоручика.

— Въ оранской провинціи (въ Альжиріи), 1 го Марта с. г., считалось 11,418 Европейцевъ, въ томъ числѣ: 4,749 Французовъ, 4,973 Испанца, 338 Англичанъ, 989 Италіянцевъ и 369 Германцевъ.

12 Апрѣля.

Извѣстно съ достоверностію, что Король въ Сентябрѣ отправится въ замокъ По, который вѣрно передѣлать. Говорятъ, что юная Испанская Королева въ это же время прибудетъ въ замокъ По, для посвященія французскаго Короля.

— Замѣчаютъ, что со времени предложенія проекта о вооруженіи парижскихъ укрѣпленій, Г. Тьеръ нѣсколько разъ былъ принимаемъ въ Тюльери. Вчера былъ онъ у Короля на совѣщаніи, продолжавшемся болѣе часа.

— Въ Presse сообщаютъ, что вскорѣ будетъ обнародованъ второй списокъ ново пожалованнымъ Перамъ, въ коемъ помѣщенъ будетъ и Г. Викторъ Гюго.

— По отчету министра юстиціи, помѣщенному въ Мониторѣ, въ французскій уголовный судъ въ 1843 году поступило 5,394 жалобы, по коимъ обвиненныхъ считается 7,226 человекъ; изъ сего числа 3,719, т. е. большая половина, безъ всякаго образованія, незнающихъ даже грамоты. Въ этомъ же году приговорено къ смертной казни 50 человекъ; изъ сего числа 33 приговора исполнено, а 16 отмѣнено.

— Г-нъ Росси, который былъ отправленъ въ Римъ, по особому порученію, возвратился въ Парижъ.

— Маркизь Ферьеръ отправился вчера въ Марсель, откуда отправится черезъ Александрію въ Макао, для ратификаціи трактата съ Китаемъ.

— Многіе изъ извѣстныхъ парижскихъ писателей намѣреваются лѣтомъ отправиться путешествовать, а именно: г-нъ Ламартинъ въ Америку, Евгений Сю въ Италію, Викторъ Гюго въ С. Петербургъ и Москву, Жоржъ Зандъ въ Константинополь, а г-нъ Араго въ Берлинъ.

13 Апрѣля.

На сегодняшнемъ засѣданіи палаты перовъ, принять большинствомъ 103 голосовъ противъ 56 весь проектъ закона, относительно освобожденія Негровъ во французскихъ колоніяхъ. По силѣ 6-й статьи, всякій владѣлецъ Негровъ, подвергается денежному взысканію во 100—300 фр., если невольникамъ своимъ будетъ воспрепятствовать учиться своей вѣрѣ или совершать ея обряды; подобному же взысканію отъ 15 до 100 фр. подвергаются и тѣ изъ нихъ, которые будутъ заставлять сво-

WІADOMOSCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Познань, 14 kwietnia.

Zamknięcie Sejmu W. X. Poznańskiego, odbyło się uroczystie d. 6 t. m.

— Według nadeszłych świeżo wiadomości z Berlina, budowa drogi żelaznej z Poznania na Leszno do Wrocławia i Głogowy, oraz nad Drzeń (Driesen) i Stargard do Szczecina, została już ostatecznie postanowioną.

F r a n c y a.

Paryż, 11 kwietnia.

W dniu wczorajszym, Król, mając w swym orszaku Xiążąt: Nemours, Joinville i Aumale, odbywał na placu parkowym przegląd trzeciego półku inżynierów, 47 i 62 półku liniowych, 9-go dragonów, 7 kuzarów, i dwóch baterij czwartego półku artylleryi; poczem rozdał oficerom i żołnierzom ozdoby wojskowe.

— Niedawno odbył się w Paryżu pojedynek, który wielkie sprawił wrazenie. Xiążę Rovigo bił się na szpady z P. Perregaux. Oba są ranni; piérwszy zaś tak mocno, że życie jego jest w niebezpieczeństwie. Między sekundantami znajdowali się: Xiążę Ney, Hr. Alton i Jeneral Lagrange.

— Na mocy postanowienia Królewskiego z dnia 28 z. m., ma być ogłoszony traktat handlu i żeglugi, zawarty między Francją a Rzeczpospolitą Równikową (Equator) w dniu 6 czerwca 1843 roku, a ratyfikowany w Quito w dniu 9 listopada 1844.

— Żandarmerya francuzka licząca 25 legij, dowodzona jest przez 25 Półkowników, 45 Podpółkowników, 147 Kapitanów, 400 Poruczników i 542 Podporuczników.

— W dniu 1 marca liczone w prowincyi Oran (w Algieryi) 11,418 Europejczyków, między któremi 4,749 Francuzów, 4,973 Hiszpanów, 338 Anglików, 989 Włochów i 369 Niemców.

Dnia 12 kwietnia.

Dowiadujemy się z pewnością, że Król ma się udać we Wrześniu do zamku Pau, który kazano odnowić. Mówią także, iż młoda Królowa hiszpańska ma przybyć w tejże epoce do Pau, dla odwiedzenia Króla Francuzów.

— Uważano, że od czasu przedłożenia projektu względem uzbrojenia fortyfikacyi Paryża, P. Thiers był kilka razy przyjmowany w Tuileryach. Wczoraj jeszcze był przeszła godzinę na konferencyi u Króla.

— Presse donosi, że wkrótce ogłoszona będzie druga lista nowo-mianowanych Parów, którą objęty będzie i P. Wiktor Hugo.

— Podług raportu Ministra sprawiedliwości, ogłoszonego w Monitorze, do sądów kryminalnych Francyi zamieszono w 1843 roku 5,394 zaskarżeń; liczba osób oskarżonych wynosiła 7,226, z których: 3,719, a zatem przeszła połowa, nie miała żadnego wychowania, i ani czytać ani pisać nie umiała. W tymże roku wydano 50 wyroków śmierci, z których 34 wykonano, a 16 złagodzone.

— P. Rossi, który był wysłany ze szczególną missją do Rzymu powrócił już do Paryża.

— Margrabia Ferrieres wyjechał wczoraj do Marsylii z ratyfikacją traktatu Chińskiego. Uda się on przez Alexandryę do Macao.

— Wielu znakomych Paryżkich literatów, przedsiębiorą na lato podróże, jako-to: P. Lamartine do Ameryki, Eugeniusz Sue do Włoch, Wiktor Hugo do Petersburga i Moskwy, Jerzy Sand do Stambułu, a P. Arago do Berlina.

Dnia 13 kwietnia.

Na dzisiejszem posiedzeniu Izby Parów, przyjęty został większością głosów 103 przeciw 56, cały projekt do prawa, względem emancypacyi niewolników w osadach francuzkich. Według artykułu 6 go, każdy właściciel niewolników ulega karze pieniężnej 100 do 300 fr., jeżeli niewolnikom swoim przeszkadza pobierać naukę ich religii lub wypełniać jej obowiązki; podobnież karze od 15—100 fr. ulega ten właściciel, który niewolników swoich zmuszać będzie do pracowania w dni niedzielne lub inne prawem uznane dni uroczyste, tudzież, ten, który

ить невольниковъ работать въ воскресные, или закономъ установленныя торжественныя дни, а также если не будутъ давать имъ опредѣленнаго росписаніемъ количества продовольствія и одежды, или — не будутъ имѣть должнаго за ними смотрѣнія въ случаѣ болѣзни или слабости въ преклонныхъ лѣтахъ.

— Въ *Constitutionnel* полагаютъ, что по послѣднимъ теперь слухамъ вмѣсто обоюднаго осмотра кораблей, имѣеть быть введено взаимное остававліаніе подзрительныхъ кораблей.

14 Апрѣля.

На сегодняшнемъ засѣданіи палаты перовъ, министръ торговли предложилъ проектъ относительно пошлиннаго тарифа, основаніе коего принято палатою депутатовъ. Графъ Таме прочелъ докладъ по прошенію 89 марсельскихъ жителей противъ правилъ, объявленныхъ французскимъ коллегіумомъ ко вреду католицизма. Докладчикъ сказалъ, что комиссія, послѣ нѣсколькихъ засѣданій, постановила не принимать сего прошенія, составленнаго въ неумѣренныхъ выраженіяхъ, и съ очевиднымъ преувеличеніемъ. Палата, послѣ продолжительныхъ преній, приступила къ очереднымъ занятіямъ.

— Безпрестанно получаютъ извѣстія о дурномъ положеніи дѣлъ въ Мароккѣ. Въ западныхъ провинціяхъ, отъ Лараша до Суэза, господствуетъ волненіе и торговля совершенно прекратилась. Сношенія между Могадоромъ и Софи производятся только моремъ, такъ что отправляющіеся изъ сего послѣдняго города въ Марокко должны брать съ собою конвой въ 400 чел. Императоръ, находящійся въ Фецѣ, съ безпокойствомъ смотритъ на усиливашіеся безпорядки въ своихъ владѣніяхъ, и на склонность фанатическаго народа начать по внушеніямъ Абд-эль-Кадера непріятельскія дѣйствія противъ Французовъ. Сынъ его находится въ Марокко, котораго онъ или не смѣетъ, или не можетъ оставить. По послѣднимъ донесеніямъ изъ Альжира, отъ 2 Апрѣля, тамъ теперь замѣтна, по военному вѣдомству, необыкновенная дѣятельность. Всякій день посылаются отряды войскъ; пароходы безпрестанно въ движеніи. Утверждаютъ, что всѣ приготовленія будутъ сдѣланы къ возвращенію маршала, котораго ожидаютъ чрезъ двѣнадцать дней. Генералъ Деларю пріѣхалъ въ Альжиръ; онъ отправился изъ Орана 29 Марта, и 31 встрѣтился въ пути съ маршаломъ, коему сообщилъ о заключенномъ съ Мароккомъ договорѣ на счетъ границъ. Кажется, онъ будетъ ожидать въ Альжирѣ г-на Роша, который везетъ ратификацію сего договора изъ Парижа, и послѣ сего отправится въ Танжеръ для размѣна ратификацій. Отправленіе войскъ изъ Африки въ Тулонъ все еще продолжается.

— Нѣкоторые изъ министровъ объявили своимъ приверженцамъ, что министерство намѣрено непременно назначить новые выборы и надѣется получить перевѣсъ. Министры надѣются, что многіе изъ депутатовъ, принадлежащихъ къ оппозиціи правой и лѣвой стороны, не явятся болѣе въ палатѣ, тѣмъ болѣе, что при произведенныхъ недавно дополнительныхъ выборахъ, оказался результатъ совершенно въ пользу министерства. Однако опасаются, чтобы избиратели консервативной партіи не потребовали отъ своихъ кандидатовъ того, чтобы они подавали голоса противъ г-на Гизо.

— Бодрость и здоровый видъ Короля на послѣднемъ смотрѣ въ тюльерійскомъ замкѣ изумилъ всѣхъ. Королева Викторія въ наступающее лѣто пріѣдетъ временно въ Парижъ.

— О результатѣ переговоровъ герцога Броли къ докторомъ Луингтономъ не извѣстно еще ничего положительнаго; кажется однако, что французскій уполномоченный находить нужнымъ лично посоветоваться съ г-номъ Гизо, и по этому на будущей недѣлѣ намѣренъ пріѣхать въ Парижъ.

— Вчера, въ тюльерійскомъ дворцѣ происходила совѣтъ министровъ, продолжавшійся до поздней ночи.

15 Апрѣля.

На сегодняшнемъ засѣданіи палаты перовъ введено торжественно вновь назначенные перы: адмиралъ Гриветъ, герцогъ Шуазель, Прасленъ и Педръ Лаказъ; всѣ они дали законную присягу, а потомъ разематрировали законъ о политическомъ мѣстопребываніи, котораго принятъ большинствомъ 93 противъ 3. Въ прошеніи засѣданія утверждено безъ преній: 1) проектъ пенсіи для военныхъ; 2) о призваніи на службу 80,000 человекъ конскриптовъ 1845; 3) заемъ въ

by im nie udzielał przepisanych regulaminem racyi żywności i odzienia, i jeżeliby najtroskliwszego nie miał około nich starania w razie choroby, słabości lub podeszłego, do pracy już niezdolnego wieku.

— *Constitutionnel* мнѣма, że według obiegujących teraz wieści, w miejsce wzajemnego przeglądania okrętów, zaprowadzone być ma wzajemne przytrzymywanie tylko podejrzaných okrętów.

Dnia 14 kwietnia.

Na dzisiejszymъ posiedzeniu Izby Parów, Minister handlu przedłożył projekt względem cell, w osnowie przyjętej przez Izbę Deputowanych. Hrabia Tacher odczytał sprawozdanie względem petycji 89 mieszkańców Marsylii, przeciw doktrynomъ objawianymъ w College de France na szkodę katolicyzmowi. Sprawozdawca oświadczył, że po kilku posiedzeniach, Kommissya postanowiła nie przyjąć tej petycji, w tak gwałtownychъ wyrażeniachъ i z tak widoczną przesadą ułożonej. Izba po długichъ rozprawachъ, przeszła do porządku dziennego

— Ciagle nadechodzą smutne wiadomości o złymъ stanie wewnętrznymъ państwa Marokańskiego. Powstanie panuje w prowincjach, położonych nad Oceanem Atlantycznym, od Larrache aż do Suez, przez co handel ustał zupełnie. Związki między Mogadoremъ a Sofi utrzymywane są tylko morzemъ, a chcąc się udać z tego ostatniego miasta do Marokko, potrzeba mieć straż, złożoną najmniej z 400 ludzi. Cesarz hawi w Fezie, gdzie z największą obawą widzi wzmagający się w swychъ pęstwachъ bezład, i skłonność swego fanatycznego ludu, za podszepciami Abd-el Kadera, do nowej wojny przeciw Francuzom. Synъ jego osadził Marokko, którego albo nie śmie, albo nie może opuścić. Według ostatnichъ doniesień z Algieru, z dnia 2-go kwietnia, panuje tamъ nadzwyczajna czynność we wszystkichъ galejachъ administracyi wojennej. Codziennie wysyłane są stamtądъ liczne konwoje, a parostatki są w bezprzeznaczonymъ ruchu. Zapowiadano, że wszystko będzie przygotowane do wyprawy przed powrotemъ Marszałka Bugeaud, który najwięcej dwanaście dni miał zabawę na zachodzie, Jenerał Delarue znowu przybył do Algieru; opuścił on 29-go marca Oran, a 31-go spotkał się z Marszałkiem, którego zawiadomił o zawartymъ z Marokko układzie granicznymъ. Zdaje się, że Jenerał zaczeka w Algierze na tłumacza P. Roches, który ma przybyć z ratyfikacją traktatu z Paryża, i dopiero wtedy zawiezie układ do Tangeru, dla wzajemnej wymiany ratyfikacyi. Wysyłanie wojsk z Afryki do Tulonu trwa ciagle.

— Niekotórzy Ministrowie oświadczyli swymъ przyjacielomъ w Izbie, iż nie ulega żadnej wątpliwości, że gabinetъ przygotowuje się do nowychъ wyborów, i ma nadzieję przewagi. Ministrowie spodziewają się, że wielu deputowanychъ opozycyjnychъ prawej i lewej strony, nie pojawią się więcej w Izbachъ, témъ bardziej, że kilka dodatkowychъ wyborów, niedawno odbytychъ, wypadły zupełnie na korzyść gabinetu. Obawiać się jednakъ należy, aby podobnie jak w 1842 roku, sami konserwatystowscy wyborcy nie żądali od swychъ kandydatówъ głosowania przeciwъ P. Guizot.

— Wszyscy podziwiają zdrowie i rzeźwość Króla, okazane przy onegdajszymъ przeglądzie w Tuileryachъ. Odwiedziny Królowej Wiktoryi spodziewają się w Paryżu niezawodnie w ciągu lata.

— O skutku naradъ Xięcia Breglie i D-ra Lushington nie wiemy jeszcze nic pewnego. Zdaje się jednakъ, że pełnomocnikъ francuzki czuje potrzebę osobistego porozumienia się z P. Guizot, gdyż spodziewany jest tutaj w przyszłymъ tygodniu.

— Wczoraj w wieczór odbyła się w Tuileryachъ narada gabinetowa, która dosyć późno w noc się przeciągnęła.

Dnia 15 kwietnia.

Na dzisiejszymъ posiedzeniu Izby Parów, zostali uroczyście wprowadzeni nowo-mianowani Parowicze: Admirał Grivet, Xiąże Choiseul, Praslin i Pedro Lacaze, i wykonali zwykłą przysięgę; poczemъ rozbieżano prawo o zamieszkaniu politycznymъ, i przyjęto takowe większością 93 głosówъ przeciwъ 3. W dalszymъ ciągu posiedzenia, zatwierdzono bezъ rozpraw projekt, tyczące się: 1) pensyi wojskowych; 2) wezwania 80,000 popisowychъ z 1845 roku; 3)

1,235,315 франк., для окончанія разныхъ публичныхъ зданій.

— Палата депутатовъ на вчерашнемъ засѣданіи разсматривала законъ о сберегательныхъ кассахъ. Хотя предметъ сей очень важенъ, однако же депутаты мало занимались онымъ и громкіе ихъ разговоры мѣшали слушать пренія относительно сего предмета.

— Вчера по утру, Король, сопровождаемый многочисленною свитою, отправился въ замокъ Э. Е. В. намѣревается пробить тамъ нѣсколько дней и осмотрѣть украшенія, приготовляемыя для принятія англійской Королевы и Неаполитанской Королевской фамилии.

— Положеніе англійскаго кабинета начинаетъ нѣсколько беспокоить здѣшнихъ спекулянтовъ. Это замѣтно было сегодня на биржѣ, гдѣ на французскіе ренты не было требованій, а акціи на желѣзныя дороги покупались охотно.

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 8 Апрѣля.

Уже извѣстно, что первое чтеніе билля Г. Пилля относительно увеличенія суммъ на содержаніе ирландской римско-католической семинаріи въ Майнотъ, послѣдовало 3 числа сего мѣсяца, по причинѣ большинства, которое обыкновенно получаетъ настоящее министерство и по другимъ дѣламъ. Но это постановленіе есть самое важное и, можетъ быть, беспокоитъ кабинетъ болѣе всѣхъ постановленій, которыя въ продолженіи многихъ лѣтъ были приняты нижнимъ парламентомъ. Оно доказываетъ, что несогласія и раздоры консервативной партіи усилились почти до совершеннаго разрыва; ибо слишкомъ 100 консервативныхъ членовъ воспротивились рѣшительно и непосредственно проекту Сэръ Роберта Пилля, коему прежде слѣпо доверяли, а теперь онъ составляетъ для нихъ предметъ слѣпой ненависти. Одинъ изъ нихъ, Г. Ферранъ, депутатъ торисскаго города Кильдерминстера, назвалъ его въ своей рѣчи самымъ злымъ измѣнникомъ послѣ Иуды Искоріота. Изъ всего этого видно, что Г. Пилль не можетъ положиться на большинство собственной своей партіи, и развѣ только при содѣйствіи Виговъ настоящей билль своей успѣетъ поддержать. Но Г. Пилль, никогда, рѣшительно объявлялъ, что онъ подастъ тотчасъ въ отставку, коль скоро замѣтитъ, что представляемые имъ проекты будутъ поддерживаться только при помощи виговъ; съ другой же стороны виги, замѣтивъ столь благопріятный случай урѣзнить министерство своихъ противниковъ, едва-ли не пожелаютъ скорее сами занять его мѣста, чѣмъ поддерживать шаткое его существованіе. Уже поговариваютъ даже, будто бы, вчера, у Лорда Мельбурна происходило совѣщаніе съ этою цѣлію, и что тамъ одобрили планъ дѣйствовать ко вреду кабинета. Что изъ этого произойдетъ, — невозможно предвидѣть; достоверно только то, что если министерскій билль относительно семинаріи въ Майнотъ не будетъ имѣть успѣха, то Г. Пилль выйдетъ изъ кабинета.

— Городъ Майнотъ, въ коемъ состоитъ королевскій коллегіумъ св. Патрика, находится въ Ирландіи, въ Кильдарскомъ округѣ, на сѣверо-восточной сторонѣ дублинскаго графства. Коллегіумъ св. Патрика, сообразно законамъ бывшаго ирландскаго парламента, образовался въ 1795 году. Заведеніе сіе имѣло цѣлію образованіе римско-католическихъ ирландскихъ богослововъ, кои до того времени должны были поступать въ семинаріи твердой земли, именно въ Сенъ-Омеръ во Франціи. Это заведеніе въ Майнотъ заключало сперва и свѣтское училище, которое въ 1817 году было закрыто. Въ коллегіумѣ помѣщается 450 воспитанниковъ, изъ коихъ 250 чел. избираются епископами разныхъ епархій и состоятъ на иждивеніи заведенія, внося только при вступленіи по 8 гиней. Остальные же суть пансіонеры или полупансіонеры, кои платяты въ годъ по 24 гиней или половину сей суммы. Курсъ наукъ продолжается 5 лѣтъ; въ продолженіи двухъ первыхъ лѣтъ обучаются философіи, древнимъ языкамъ, математикѣ риторикѣ и т. п., а остальные три года посвящены исключительно богословію. Уставъ заведенія весьма строгъ. Штатъ заведенія состоитъ изъ 11 профессоровъ и 2 лекторовъ. Постройка сего коллегіума стоила 32,000 фун. стер. на 54 десятинахъ земли, принадлежащихъ заведенію, устроена садъ для прогулки воспитанниковъ. Донныя ежегодное содержаніе, получаемое отъ парламента, про-

отваренія кредита 1,235,315 fr., на выконаніе различныхъ будовъ публичныхъ.

— В Избѣ Депутатовъ, на посидѣніи вѣчерашнемъ, разтрзано право о кассахъ осzczędności; але предметъ ten, jakkolwiek ważny, tak mało zajmował obecnych, iż głóśnie ich rozmowy i szmery nie pozwoliły słyszeć mówców, którzy w téj rzeczy mówili.

— Wczoraj rano, Król wyjechał w towarzystwie wielu Jenerałów i oficerów do zamku Eu Monarcha zamysłał tam zabawić doi kilka, i obejrzeć upiększenia, jakie czynią dla przyjęcia Królowej Angielskiej i Królewskiej Neapolit.ńskiej rodziny.

— Położenie gabinetu angielskiego, zdaje się trochę niepokoić tutejszych spekulantów. Dało się to widzieć na dzisiejszej giełdzie, gdzie renty francuzkie nie miały odbytu, a bardzo poszukiwano akcyi kolei żelaznych.

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 9 kwietnia.

Wiadomo już, że pierwsze odczytanie bilu P. Peel, względem podwyższenia funduszów, dla irlandzkiego rzymsko-katolickiego seminarium w Maynooth, nastąpiło d. 3 b. m., większością z pozoru nie słabszą nad tę jaką terazniejsze ministerstwo zwykło zawsze mieć za sobą. Ale uchwała ta jest największą i najważniejszą, a może i najbardziej niepokojącą ze wszystkich, jakie przez terazniejszą Izbę Niższą przyjęte zostały. Pokazuje ona, że rozdwojenie i niechęć stronnictwa konserwacyjnego wzrosły prawie do zupełnego zerwania, bo przeszło 100 członków konserwacyjnych oparło się stanowczo i bezpośrednio planowi Sir Roberta Peel, któremu niegdyś ze ślepa ufnością wierzyło, a dziś go za cel niemniej ślepej nienawiści obrało. Jeden z nich, P. Ferrand, Deputowany z torysowskiego miasteczka Kildermister, nie wahał się nazwać go w swój mowie największym zdrajcą od czasu Judasza Iskaryota. Z tego więc stanu rzeczy okazuje się widocznie, że P. Peel nie może liczyć na większość we własnem swoim stronnictwie, i że chyba za pomocą Wigów bil swój terazniejszy przeprowadzić potrafi. Ale P. Peel oświadczył był niegdyś stanowczo i sprawiedliwie, że się usunie natychmiast, skoro postrzeże, że podawane przez projekt, na wsparciu tylko Wigów opierać się będą; z drugiej strony Wigowie, widząc tak dobrą sposobność stracenia ministerstwa swoich przeciwników, kto wie czy nie zapragną sami wejść raczej na jego miejsce, niż zachwiany był jego podpierac. Głoszą już nawet, że wczoraj u Lorda Melbourne odchyła się w tym celu narada; i że przyjęto plan postępowania nieprzyjazny gabinetowi. Co ztąd wyniknie, trudno jest jeszcze przewidzieć; to tylko jedno jest pewnem, że jeśli bill ministeryalny względem seminarium w Maynooth upadnie, P. Peel usunie się z gabinetu.

— Miasteczko Maynooth, z królewskim kollegium św. Patryka, leży w Irlandzkim hrabstwie Kildare, graniczącym od północno-wschodniej strony z hrabstwem Dublin. Kollegium św. Patryka, stosownie do prawa ówczesowego Parlamentu irlandzkiego, utworzone zostało w roku 1795. Celem téj fundacyi było, dać krajowe wychowanie rzymsko katolickim teologom irlandzkim, którzy dotychczas do seminaryów stałego ładu udawać się musieli, mianowicie do St. Omer we Francyi. Dawniej z Alumna-tem w Maynooth połączoną była i szkoła świecka, która atoli w roku 1817 zwinęta została. Kollegium mieści w sobie 450 uczniów, z których 250, wybranych przez Biskupów różnych dycezyi, mają miejsce bezpłatne, przy wstępie płacą tylko po 8 gwineów. Reszta zaś 200, są pensjonarzami lub półpensjonarzami, placącemi corocznie po 24 gwineów, lub połowę téj summy. Kurs nauk trwa 5 lat, z których dwa pierwsze poświęcone są: filozofii, starożytnym językom, matematyce, retoryce i t. p.; następnie zaś trzy lata wyłącznie teologii. Karność jest surowa. Skład nauczycieli liczy 11 Professorów i 2 Lektorów. Budowa tego kollegium kosztowała 32,000 f. szt.; z 54 morgów należącego doń gruntu utworzono park dla przechadzki i rozrywki uczniów. Dotychczasowe roczne uposażenie ze strony Parlamentu wynosiło 8,928 f. szt.; podobny zaś terazniejszy wniosek rządowego, podwyższony być ma do 26,316 f. szt.

стиралось до 8,928 ф. ст.; а по теперешнему проекту правительства, сумма эта увеличена будет до 26,316 ф. ст.

— Билль относительно налога на доходы утверждён уже Королевою.

— В *Times* сообщают, что сегодня утром отплыл американский пакетбот *Каледония*, в Америку, который везет Соединенным Штатам торжественное объявление английского правительства относительно орегонской страны, принятое единодушно, третьего дня, обеими палатами. Говорят также, что дѣлают приготовления къ отправленію войскъ въ Канаду.

— При концѣ вчерашняго засѣданія, нижняя палата опредѣлила 2 600,000 фунт. стерл. (слишкомъ 17,000,000 р. сер.) на содержаніе сухопутныхъ войскъ, и 1,289,540 фунт. ст. (слишкомъ 8,000,000 руб. сер.) на содержаніе флота.

— Сэръ Робертъ Пиль объявлялъ вчера въ нижней палатѣ, что англійское правительство рѣшилось, съ согласіемъ французскаго кабинета, употребить все мѣры къ тому, чтобы положить конецъ войнѣ между Монтевидео и Буэнос-Айресомъ.

10 Апрель.

Вчера была у Сэръ Роберта Пила депутация, состоящая изъ членовъ разныхъ приходовъ англійской церкви, и просила его приостановить пренія о назначеніи суммъ для Майнотскаго коллегіума, дабы тѣмъ временемъ народъ могъ одуматься. Но смотря на объявленіе, что такая же просьба будетъ поднесена Королеви, министръ не согласился на требованіе просителей, и объявлялъ, что онъ намѣревается непременно завтра предложить чтеніе билля во второй разъ. Но просьба однако же депутации, лордъ-мэръ намѣревается собрать митингъ, для противодействія означенному биллю. Изъ сего видно, что фанатизмъ не чуждъ англійской церкви, и что приверженцы оной имѣютъ совершенно особое понятіе о свободѣ вѣроисповѣданія.

— О Коппелъ все еще обнадѣживаетъ Ирландцевъ на счетъ расторженія союза; онъ утверждаетъ даже, что самъ Сэръ Робертъ Пиль подастъ о томъ проектъ парламенту. Билль о Майнотскомъ коллегіумѣ послужилъ агитатору пособіемъ къ оболъщенію простаго народа, который до того вѣритъ его словамъ, что, по приглашеніи его, восклицалъ въ Дублинѣ: „Да здравствуетъ Сэръ Робертъ Пиль, и проектъ о расторженія союза!“

— 25-го Марта, въ георгиевской залѣ, въ Виндзорскомъ замкѣ, въ первый разъ исполненъ былъ написанный принцемъ Альбертомъ Антифонъ, на слова: „Изъ глубины возвахъ къ тебѣ Господи!“ Это—одно изъ лучшихъ твореній герцога, который, какъ извѣстно, пишетъ также стихи, и упражняется въ живописи и литографіи.

— Донынѣ полагали вообще, что въ Англии вовсе не выдѣлываютъ свекловичнаго сахара, между тѣмъ въ официальной газетѣ (*Shipping Gazette*) отъ 12 го Марта сообщаютъ, что въ 1843 году выдѣлали свекловичнаго и картофельнаго сахара до 3,843 цент., а въ 1844 году до 5,597 центи. Это вѣрно только незначительная часть действительно выдѣлаемаго сахара, которому нанесенъ будетъ чувствительный ударъ пониженіемъ пошлины на колониальный, тростниковый сахаръ.

11 Апрель.

Духовное завѣщаніе бывшаго испанскаго Короля, Иосифа Бонапарте вскрыто 10 с. м.; оставшаяся нововъведена назначена главною наследницею; крестнымъ сыновьямъ своимъ: Люциану и Наполеону Бонапарте, пощатель завѣщала по 250,000 фр.; кроме того завѣщанія оставилъ внуку своему Иосифу, свои владѣнія въ Америкѣ, а душеприкащику г-ну Лудвигу Малларду, 6,000 піастровъ, золотые часы и многія драгоценности; роднымъ братьямъ своимъ и знакомымъ оставилъ то же значительныя вещи, а равно не забылъ и слугъ своихъ, каждому оставилъ довольно значительную сумму, а въ особенности новару, который служилъ при Наполеонѣ на островѣ Св. Елены. Въ заключеніи духовной приказалъ дочери или внукѣ, перевезти прахъ его во Францію, и тамъ погребсти, какъ только его семейство получитъ позволеніе возвратиться во Францію.

— По извѣстіямъ, полученнымъ изъ Нью-Йорка отъ 18-го Марта, совѣтъ министровъ рѣшилъ не считать отъѣздъ г-на Альмонта, мексиканскаго посланника,

— Билль податку отъ доходовъ otrzymał już potwierdzenie królewskie.

— *Times* donosi, że dziś rano odpłynął pakietbot amerykański *Caledonia* do Ameryki, który wiezie do Stanów Zjednoczonych uroczyste oświadczenie rządu angielskiego względem krainy Oregon, przyjęte onegdaj jednomyślnie przez obie Izby. Mówią także, że czynią przygotowania do wysłania wojska do Kanady.

— Przy końcu wczorajszego posiedzenia, Izba Niższa uchwaliła 2 600,000 f. szt. (przeszło 17,000 000 r. sr.) na utrzymanie siły zbrojnej lądowej, a 1,289,540 f. szt. (przeszło 8,000,000 r. sr.) na żołąd dla marynarki.

— W tejże Izbie oświadczył wczoraj P. Peel, że rząd angielski postanowił ostatecznie, w porozumieniu z gabinetem francuzkim, użyć wszelkich środków dla położenia końca wojnie między Montevideo i Buenos-Ayres.

Dnia 10 kwietnia.

Deputacja złożona z członków rozmaitych gmin kościoła Anglikańskiego, udała się wczoraj do Sir Roberta Peel, prosząc go o wstrzymanie rozpraw w przedmiocie uposażenia kollegium w Maynooth, i danie przez to narodowi czasu do namysłu. Pomimo oświadczenia, że podobnaż prosba zanesioną zostanie do Królowej, Minister nie przystał na żądanie proszących i owszem wręcz im oświadczył, że niezmiennie zamierza jutro zaprojektować powtórne odczytanie bilu. Deputacja udała się zatem do Lorda Majora Londynu, który chce na jej żądanie, zwołać zgromadzenie (meeting), dla zwalczania wzmiankowanego bilu. Pobazuje się stąd, że fanatyzm nie jest obcy w kościele Anglikańskim, i że pojęcie swobody religijnej jest tam nader wyłączone.

— O'Connell utrzymuje ciągle lud Irlandzki w nadziei, że Unia będzie rozwiązana; twierdzi nawet, że sam Sir Robert Peel projekt ten do parlamentu wniesie. Bil o kollegium w Maynooth, służy agitatorowi za powód do łudzenia ludu, który do tego stopnia mu wierzy, że na jego żądanie wołał w Dublinie: „niech żyje Sir Robert Peel i odwołanie Unii!“

— Dnia 25 marca, w sali św. Jerzego, zamku Windsorским, wykonano po pierwszy raz skomponowaną przez Xięcia Alberta Antyfonę z textu: „Z głębokości wołam do Ciebie Panie.“ Jest to arcydzieło kompozycyi Xięcia, który, jak wiadomo, pisze także poezye, i trudni się rysunkiem i sztycharstwem.

— Dotychczas sądzono powszechnie, że w Anglii nie wyrabiają wcale cukru burakowego, tymczasem pismo urzędowe (*Shipping Gazette*) z d. 12 marca, podaje masę w roku 1843 wyrobionego cukru burakowego i kartoflowego na 3,843 cent. a w roku 1844 na 5,597 cent. Zapewne jest to tylko mała część rzeczywiście wyrabianego, a znizienie cła od cukru Kolonialnego (z trzeciny cukrowej), ma także na celu zniszczenie tej fabrykacyi.

Dnia 11 kwietnia.

Testament byłego Króla hiszpańskiego, Józefa Bonaparte, otworzony został 10 h. m. Pozostała wdowa jest główną spadkobierczynią; Xiężęta Lucyan i Napoleon Bonaparte, jako synowie chrzestni zmarłego, otrzymali po 250,000 fr.; prócz tego testator przeznaczył wnukowi swemu, Józefowi, swoje posiadłości w Ameryce; executorowi testamentu, P. Ludwikowi Maillard, zapisał 6,000 piastrow, złote zegarki i inne kosztowności; braciom, krewnym i przyjaciółom, znaczne legata. Nie zapomniał i o służących, każdego hojnie uposażył, a między innymi kucharza, który zostawał w służbie Napoleona na wyspie św. Heleny. W kodycyli wynurzył życzenie, aby zwłoki jego, przez córkę lub wnuka, sprowadzone zostały do Francyi i tamże pogrzebane, skoro rodzina jego otrzyma pozwolenie powrotu do tego kraju.

— Otrzymaliśmy świeże wiadomości z New-Yorku dochodzące do 18 go marca. Rada gabinetowa postanowiła nie uważać odjazdu P. Almonte, Posła Meksykańskie-

достаточнымъ поводомъ къ разрыву дружескихъ отношений, существующихъ между означеннымъ государствомъ и Соединенными Штатами, и потому определить отправить другаго полномочнаго въ Мексику. Говорятъ, что это поручение возложено будетъ на полковника Бутлера, который смѣнитъ г-на Шаанона. Сенатъ утвердилъ постановленіе, чтобы президентъ развѣдалъ настоящія наши сношенія съ Мексикою. Г-нъ Алленъ требовалъ, чтобы мѣра сія предоставлена была волю президента; но предложеніе отвергнуто значительнымъ большинствомъ.

12 Марта.

Вчера, въ нижней палатѣ, по очереди состоялось вторичное чтеніе билля Сэръ Роберта Пила, о назначеніи суммы для Майнотской католической семинаріи; но до начатія преній по сему предмету представлено было множество прошеній противъ сего проекта. Число подписей, на 1,000 прошеній, простиралось до 58,000. Потомъ Гг. Кокгоунъ и Гроганъ сильно возставали противъ помнутаго билля, полагая, что утвержденіе онаго доставитъ сильное вліяніе католикамъ въ Ирландіи, и будетъ содѣйствовать успѣхамъ репилеровъ. Г-нъ Гладстонъ защищалъ проектъ перваго министра; послѣ него говорили, графъ Арундель и г-нъ Израели. Послѣдній въ особенности порицалъ политику министра, и въ рѣчи своей коснулся даже личности; что подало поводъ члену партіи радикаловъ г-ну Ребуку, протестовать противъ этого. Дальнѣйшія пренія, по предложенію г-на Бересфорда, отложены до слѣдующаго Понедѣльника, т. е. 14-го числа с. м.

— Верхняя палата, послѣ непродолжительныхъ совѣщаній, во время коихъ лордъ Кларендонъ хвалилъ правила вигговъ, положила прочесть въ третій разъ билль о сахарѣ.

— Докторъ Вольфъ 9 го с. м. прибылъ въ Соутгемптонъ. Онъ намеренъ отдать роднымъ капитана Конолли нѣкоторыя оставшіяся послѣ него вещи, и потомъ отправиться въ Бригге къ своему семейству.

Испанія.

Мадридъ, 2 Апрѣля

Въ сегодняшнемъ засѣданіи конгресса читанъ былъ проектъ комиссіи касательно бюджета расходовъ. Вообще вниманіе и даже удивленіе возбудило сдѣланное со стороны комиссіи предложеніе, чтобы Королевѣ-матери, вступившей во второй бракъ, назначено было въ знакъ признательности народа, за оказанныя ею услуги, получаемое ею содержаніе въ 3,000,000 реаловъ. Сверхъ того комиссія представила проектъ бюджета государственнымъ расходамъ въ 1,000,182,000 реаловъ, съ тою цѣлію чтобы дать казніи возможность произвести погашеніе государственнаго долга. На этотъ предметъ назначается 40,000,000 реаловъ; погашеніе сего долга совершенно будетъ въ теченіе 8 лѣтъ. Въ продолженіе засѣданія, депутатъ Оресе спросилъ министра финансовъ, одинаковую ли пошлину правительство опредѣлило для французскихъ и испанскихъ кораблей. Министръ отвѣчалъ утвердительно, и обѣщалъ представить въ слѣдующее засѣданіе, 9-го Апрѣля, подробнѣйшія о томъ свѣдѣнія.

— Королева Христина основываетъ теперь братство, которое согласно обширной по сему предмету программѣ, имѣетъ быть приобщено къ парижскому архибратству Пресвятой Дѣвы Маріи, съ тою цѣлію, чтобы воспользоваться отпущеніемъ грѣховъ, дарованнымъ Папскою буллою 1838 года. Для сего Королева назначила девяти-дневное торжественное богослуженіе, для обращенія грѣшниковъ. Королевская фамилія и инфантина Донна Франциска каждый день по-полудни присутствуютъ при семъ богослуженіи, которое обыкновенно оканчивается проповѣдью.

— Изъ Малаги пишутъ слѣдующее: Абд-эль-Кадеръ прибылъ на берегъ нашего города и расположился около Медилли. Наше правительство не должно быть равнодушно къ происшествіямъ, готовящимся въ Марокко.

6 Апрѣля.

Въ сегодняшней газетѣ помѣщено слѣдующее официальное извѣстіе: Донъ Жозе дель Кастилло и Айенса официально дешевле отъ 28 Марта извѣщаетъ правительство, что на канунъ означеннаго дня получилъ отношеніе кардинала статсъ-секретаря, въ

го, за поводъ достаточный до zerwania przyjaznych stosunków, istniejących między pomienionym krajem i Stanami Zjednoczonymi i uradziła zatem wysłać do Meksyku nowego pełnomocnika. Mówią, że posada ta powierzoną będzie Polkownikowi Butler, który ma zastąpić P. Schannon. Senat uchwalił też w tych dniach postanowienie, aby Prezydent wy badał bliżej stan obecnych stosunków naszych z Meksykiem. P. Alien wnosil dodatek, ażeby krok ten pozostawiono dowolności Prezydenta, ale wniosek jego odrzucony został znaczną większością.

Dnia 12 kwietnia.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby Niższej, miano rozbiierać wniosek Sir R. Peel, o powtórny odczytaniu bilu względem uposażenia kollegium katolickiego w Maynooth. Posiedzenie rozpoczęło się od podania znowu mnóstwa petycyj przeciw pomienionemu wnioskowi. Ogólna liczba podpisów na 1,000 petycjach wynosiła 58,000. Następnie P. Colquhoun i Grogan zabierali kolejno głos, powstając żywo na bil pierwszego Ministra, i dowodząc, że podobny środek nada zbyt wielki wpływ katolikom w Irlandyi, i przyczyni się do uiszczenia nadziei repealistów. P. Gladstone bronil stanowczo projektu Sir R. Peel. Po nim mówili Hrabia Arundel i P. d'Izraeli. Ostatni nadzwyczaj ostro ganil politykę pierwszego Ministra, a osobistość, której w mowie ukryć nie potrafił, wywołała stosowne napomnienie ze strony radykalisty P. Roebuck. Dalsze rozprawy, na wniosek P. Beresford odroczone do Poniedziałku, to jest do 14-go b. m.

— Izba Wyższa, po krótkich rozprawach, w których Lord Clarendon bronil zasad Whigowskich, przyjęła trzecie odczytanie bilu cukrowego.

— Doktor Wolff przybył 9-go b. m. do Southampton. Zamysła on oddać krewnym kapitana Conolly niektóre rzeczy, po nim pozostałe, a potem udać się do swjej rodziny, zamieszkałej w Brugge.

Hiszpania.

Madryt, 2 kwietnia.

Na dzisiejszym posiedzeniu Kongressu odczytano projekt komisji, tyczący się budżetu wydatków. Ogólną uwagę, a nawet i zdziwienie, wzbudził przedstawiony przez komisję wniosek, aby Królowej matce, która wstąpiła powtórnie w związki małżeńskie, zachowano, jako dowód wdzięczności narodu za wyświadczone usługi, jej dotychczasową pensją 3,000,000 realów. Oprócz tego komisja zaprojektowała budżet w ilości 1,000,182,000 realów na wydatki rządowe i postawienie skarbu w możności uskutecznienia nowej regulacji długu publicznego. Na ten ostatni cel ma być przeznaczony 40,000,000 realów; regulacja zaś ma być dopełniona w ciągu lat 8. W dalszym ciągu posiedzenia, deputowany Orense zapytał Ministra skarbu, czyli jest prawdą, że rząd porównał banderę francuską, we względzie opłat portowych, z banderą hiszpańską. Minister skarbu oświadczył, że tak jest w istocie, i obiecał, że na następnym posiedzeniu, mające się odbyć dnia 9-go kwietnia, nowe w tym przedmiocie złożony objaśnienia.

— Królowa Krystyna zajmuje się obecnie utworzeniem bractwa, które, według obszernego w tym przedmiocie programu, ma być wcielone do Paryżkiego arcybractwa Panny Maryi, dla korzystania z odpustów, udzielonych mu przez brawe Papieskie, w 1838 roku. Królowa ustanowiła z tego powodu uroczyste dziewięćdniowe nabożeństwo, w parafialnym kościele zamkowym, dla nawrócenia grzeszników. Rodzina Królewska i Infanta Don Francisco bywa codziennie po- południu na tych nabożeństwach, które się zwykle kończą kazaniem.

— Doneszą z Malagi, że Abd-el Kader przybył na wybrzeże, naprzeciw naszego miasta leżące, i stoi około Melili. Rząd nasz nie powinienby być obojętnym na wypadki w Maroku.

Dnia 6 kwietnia.

Dzisiejsza Gazeta umieściła następujący urzędowy artykuł: Don José del Castillo y Ayensa, donosił rządowi w urzędowej depeszy, datowanej 28-go marca z Rzymu, że poprzedniego dnia otrzymał uwiadomienie od Sekretarza Stanu, w której ten pisał wiadomiam, iż jest przez

кемь кардиналъ сей извѣщаетъ его, что онъ получилъ разрѣшеніе Папы принять вѣрительныя грамоты г-нъ Кастилло, аккредитуиція его въ званіи полномочнаго Королевы Изабеллы II и при Папскомъ дворѣ и условиться съ нимъ относительно церковныхъ дѣлъ Испаніи. Извѣстія сіи получены вчерашняго вечера съ курьеромъ. Увѣряютъ также, что окончательное условіе обоихъ дворовъ будетъ подписано въ Римѣ 27 т. м., т. е., въ день рожденія Королевы Маріи Христины, коей Папа хочетъ этимъ отблагодарить за ея религіозное расположеніе.

— Прибытія Нунція ожидаютъ здѣсь въ будущемъ мѣсяцѣ.

— Въ жур. *Globe*, получающемъ свѣдѣнія изъ министерства, сообщаютъ: „Мы получили извѣстіе, что переговоры, начатыя французскимъ правительствомъ на счетъ признанія нашей Королевы со стороны Австріи и Пруссіи, получаютъ благоприятный оборотъ.“

— Всѣ лица, недавно арестованныя здѣсь и въ окрестностяхъ, получили свободу.

Т у р ц и я.

Константинополь, 19 Марта.

Опять обнародовано здѣсь новое постановленіе Порты, отъ 7-го Марта, объ устройствѣ училищъ. Въ этомъ постановленіи между прочимъ сказано: Надишахъ желаетъ, чтобы народъ вышелъ изъ невежества, начала разнаго зла. Для искорененія невежества, необходимо прежде всего приобрести познаніе о своей вѣрѣ и обучаться грамотѣ. При знаніи грамоты, всякой будетъ въ состояніи исправлять свои дѣла, не имѣя нужды, какъ было доселѣ, прибѣгать къ помощи людей, умѣющихъ читать и писать. На этотъ конецъ, кромѣ существующихъ нынѣ въ Константинополь и въ другихъ городахъ училищъ, кои будутъ преобразованы, учреждаются новыя учебныя заведенія. Для начертанія плана народнаго образованія, назначенъ совѣтъ изъ знатнѣйшихъ ученыхъ, государственныхъ чиновниковъ и военныхъ. Совѣтъ сей состоитъ изъ восьми членовъ, и имѣетъ засѣданіе два раза въ недѣлю.

— Вопросъ относительно Ливана, уже улаженъ. Посланники великихъ державъ, по предложенію сэръ Стратфорда Кеннинга, согласились на то, чтобы два делегата изъ смѣшанныхъ округовъ состояли въ зависимости горскаго каймакана, а не Саида-Паши. Англійскій посланникъ хотѣлъ этимъ лишить турецкихъ начальниковъ возможности мѣшаться въ дѣла Ливана; а Порты, чтобы избѣгнуть обвиненія въ умысленномъ замедленіи переговоровъ, изъявила тотчасъ свое согласіе. Уже послано въ Бейрутъ повелѣніе о приведеніи сего въ исполненіе. На основаніи того, въ смѣшанныхъ округахъ назначены будутъ делегаты отъ Друзовъ и Маронитовъ, для управленія дѣлами страны, и въ спорныхъ дѣлахъ они будутъ обращаться въ Каймакану своего племени.

— Порты строжайше предписала недопускать въ турецкую имперію греческихъ газетъ и періодическихъ сочиненій; вѣрно будетъ также отправлено нѣсколько отрядовъ турецкихъ войскъ на греческія границы, для наблюденія за оными.

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.

Посланіе новаго президента, по предмету двухъ важныхъ настоящихъ вопросовъ: о присоединеніи Тексаской республики и Орегонской землѣ, слѣдующаго содержанія:

„Тексаская республика изъявила желаніе, присоединиться къ нашему союзу, составявъ часть нашего государства и обще съ нами наслаждаться благами свободы, обезпеченной и опредѣленной уставомъ. Тексасъ составлялъ нѣкогда часть нашей страны; онъ безразсудно переуступленъ былъ чужой державѣ, и имѣетъ безспорное право располагать своими владѣніями и переступить намъ свою власть, какъ страна отдѣльная и независимая. Я поздравляю Соед. Штаты съ тѣмъ, что актомъ послѣдняго нашего конгресса, утверждено было согласіе здѣшняго правительства относительно сего присоединенія, и теперь обнимъ странамъ ничего болѣе не остается дѣлать, какъ

Отецъ св. упowaжнiony до пружіяпія писмъ вярзытлыныхъ од P. Castillo, jako pełnomocnika Królowej Izabelli II przy dworze Papieżkim, oraz do traktowania z tymże pełnomocnikiem względem kościelnych spraw Hiszpanii. Wiadomości te przybyły wczoraj wieczorem. Zapewniają także, iż ostateczna ugoda obu dworów ma być podpisana w Rzymie d. 27-go b. m., jako w dzień urodzin Królowej Maryi Krystyny, której tym sposobem Ojciec św. chce okazać swą wdzięczność za jej religijne uposobienie.

— Przybycia Nuncjusza oczekują tu w przyszłym miesiącu.

— Dz. *Globe*, otrzymujący wiadomości z ministerstwa donosi: „Dowiadujemy się, że nadeszły właśnie pomysłne doniesienia o stanie układów, rozpoczętych przez rząd francuzki, aby od Austrii i Pruss wyjść na uznanie naszej Królowej.“

— Wszystkie osoby, aresztowane niedawno tu i w okolicy, zostały już na wolność wypuszczone.

TURCYA.

Konstantynopol 19 marca.

Porta znów ogłosiła odezwę, datowaną dnia 27-go miesiąca S. far (7-go marca 1845), którą czytano we wszystkich meczetach, a która dotyczy nowych urządzeń szkolnych. Powiedziano w niej między innemi: „Wola jest Pańszacha, aby lud pozbył się ciemnoty, żądając wielu ztego; do wyćpienia zaś ciemnoty potrzeba przede wszystkim, aby każdy dobrze poznał swą wiarę i nauczył się czytać i pisać. Przez to ostatecznie osiągnie się zarazem i to korzyść, że każdy sam potrafi załatwiać sprawy swoje, nie mając potrzeby, jak dotąd, udawania się w tój mierze do osób, umiejących czytać i pisać. Na ten cel, oprócz reorganizacyi szkół już istniejących w Stambule i w prowincjach, nowe szkoły zostaną urządzone. Dla ułożenia więc planu względem udoskonalenia wychowania ludu, Porta wyznaczyła Radę, złożoną ze znakomitych uczonych, mężów stanu, wojskowych i urzędników. Rada składa się z ośmiu członków, i co-tydzień ma odbywać dwa posiedzenia.“

— Kwestya dotycząca Libanu już jest ukłóczona. Posłowie wielkich mocarstw, na wniosek Sir Stratforda Canning, zgodzili się na to, aby dwaj delegaci powiatów mieszanych, nie od B-szy S-idy, ale od Kajmakana gór zależni byli. Poseł angielski miał przez to na celu, odjąć Gubernatorom Turckim wszelką sposobność wtrącania się do wewnętrzного zarządu Libanów, Porta zaś, nie chcąc się narazić na zarzut, że umyślnie układy przewleka, dała natychmiast swoje przyzwolenie. Posłano już rozkazy do Bejrutu, dla wpraw dzenia układu tego w wykonanie. W skutku tego, w powiatach mieszanych, mianowani będą delegaci, Druzyjski i Maronicki, którzy sprawować będą zarząd spraw swoich ziemkow. W spornych przypadkach, udawać się będą do sądu Kajmakanów obunarodów.

— Porta wydała surowy zakaz wprowadzania wszelkich gazet greckich i pism politycznych do krajów tureckich; zapewne także wyszle kilka oddziałów wojska na granicę grecką, w celu jej strzeżenia.

STANY-ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓLNOCNEJ.

Poselstwo nowego Prezydenta, w przedniocie dwóch wielkich kwestyi terazniejszych: wcielenia Rzeczypospolitej Texas i krajiny Oregon, wyraża się w następujących słowach:

„Rzeczpospolita Texas objawiła życzenia swoje, być przyjętą do Unii naszej, stanowić część naszego sprzymierzenia, i wspólnie z nami używać błogosławieństwa swobod zapewnionych i zastrzeżonych ustawą. Texas stanowił niegdyś część naszego kraju; nierozsądnie odstąpiony został obecnemu mocarstwu, i posiada niezaprzeczone prawo rozrządzania swemi posiadłościami i przelania na nas swęj władzy, jako kraj oddzielny i niepodległy. Winszuję mojemu krajowi, że przez akt ostatniego Kongressu Stanów Zjednoczonych, potwierdzonem zostało przyzwolenie naszego rządu na to połączenie, i teraz obudwom krajom nie pozostaje nic więcéj, jak porozumieć się względem warunków, aby tę tak ważną dla obu stron sprawę ukończyć.

только согласиться на счетъ условій, дабы сіе, столь важное для обѣихъ сторонъ, дѣло было кончено. Вопросъ этотъ, по моему мнѣнію, принадлежитъ исключительно Соединеннымъ Штатамъ и Техасу.— Обѣ эти стороны суть державы независимыя, пользующіяся правомъ заключать взаимные договоры, и потому другія націи не вправе вмѣшиваться или протестовать противъ сего присоединенія. Чужестранныя державы, по видимому, не знаютъ настоящаго свойства нашего правительства. Союзъ нашъ есть конфедерация независимыхъ земель, политика коихъ есть миръ между собою и съ цѣлымъ свѣтомъ. Распространять его предѣлы, значитъ распространять царство мира надъ вновь присоединившимися странами и милліонами ихъ жителей. Свѣту нечего опасаться со стороны народной гордости нашего правительства. Следовательно чужестранныя державы не должны на присоединеніе Техаса къ американскимъ штатамъ смотреть какъ на завоеваніе воинственной націи, которая владичество свое хочетъ распространить силою оружія, но какъ на миролюбивое приобрѣтеніе страны, которая прежде была нашею собственностію, а теперь, по собственной своей волѣ, дѣлается новымъ членомъ нашего союза. И такъ я не могу признать справедливымъ ни одного упрека противъ этой мѣры, но напротивъ убѣжденъ, что въ пользу принятія оной говоритъ весьма много побудительныхъ причинъ, касающихся мира, безопасности и благоденствія обѣихъ странъ; поэтому буду стараться, не по влеченію жалкаго духа пристрастной политики, а согласно великому правилу нашей хартіи, съ помощію всѣхъ конституціонныхъ, честныхъ и должныхъ мѣръ, приводить въ исполненіе явную волю націи и правительства Соединенныхъ Штатовъ, ускореніемъ, по возможности, присоединенія Техаса къ Соединеннымъ Штатамъ.

„Равно считаю своимъ долгомъ, всѣми законными мѣрами доказать и утвердить право Соединенныхъ Штатовъ къ обладанію тою частію наш го терри-
торіума, которая лежитъ по сѣверо-западной сторонѣ скалистыхъ горъ (*Rocky Mountains*). Наше право на Орегонскую страну явно и неоспоримо, и нація наша занимается соблюденіемъ оного посредствомъ присоединенія этой земли къ своимъ владѣніямъ. Между тѣмъ всѣ условія, возложенныя на насъ силою трактатовъ или договоровъ, исполняемыя нами будутъ во всей своей точности.“

Г. Полкъ, въ заключеніе своего посланія, говорить, что права всѣхъ націй будутъ имъ почитаемы, и что онъ не пренебрежетъ ни однимъ случаемъ, который будетъ способствовать къ поддержанію дружественнаго согласія со всѣми державами.

— Бывшій президентъ, Г. Тайлеръ, 4 го с. м., оставилъ дворецъ, и перемѣстился въ Фулерскій дворецъ, откуда на другой день, 5-го числа, отплылъ на родину которую оставилъ за 41 годъ сѣмь летъ. Онъ былъ одинъ, безъ сопровождающихъ, безъ друзей, никто съ нимъ не прощался. Вмѣстѣ съ нимъ оставили свои должности также министры, кромѣ г-на Массона изъ Виргиніи, который оставивъ свою должность морскаго министра, вступилъ въ должность генералъ-прокурора.

— 19-го Марта, весь дипломатическій корпусъ, сопровождаемый секретарями и чиновниками посольства, явился ново избранному президенту. Россійскій посланникъ г-нъ Бодиско какъ давнишній акредитованный членъ дипломатическаго корпуса, произнесъ поздравительную рѣчь президенту и представлялъ поочередно всѣхъ дипломатовъ. При семъ обрядѣ не присутствовалъ только Мексиканскій посланникъ, генералъ Алмонте, который въ тотъ же день отправился изъ Вашингтона и прибылъ сюда проездомъ въ Вера-Круцъ.

Квестія tę, co do mnie, uważam za należącą wyłącznie do Stanów Zjednoczonych tylko i do Texasu. Obie strony są krajami niezawisłymi, zdolnemi do zawierania wspólnej umowy, a przeto obce narody nie mają żadnego prawa mieszczą się lub protestować przeciwko takowemu połączeniu. Zdaje się że zagraniczne mocarstwa nie znają prawdziwego charakteru rządu naszego. Unia nasza jest konfederacją państw niepodległych, których polityką jest: pokoj z sobą i z całym światem. Rozszerzać jej granice, jest to rozciągać panowanie pokoju nad nowo przybyłymi krajami i pomnożonymi milionami ludności. Świat nie ma się czego obawiać ze strony militarnej dumy naszego rządu. Obce więc mocarstwa nie powinny poglądać na przyłączenie Texasu do Stanów Zjednoczonych, jako na zabór wojenny, ale jako na spokojne nabycie kraju, który niegdyś był własnością naszą, a dziś za własną swą wolą, staje się nowym członkiem konfederacji naszej. Ponieważ zatem nie mogę uznać żadnego ważnego zarzutu przeciwko temu środkowi, a przeciwnie za jego przyjęciem mówi bardzo wiele powodów, obchodzących pokoj, bezpieczeństwo i pomysłowość obu krajów; starać się przeto będę, podług wielkiej zasady ustawy naszej, a nie zaś w czasnym duchu polityki stronnictwej, abym za pomocą wszelkich konstytucyjnych, uczciwych i właściwych środków, przywiódł do skutku jawną wolę ludu i rządu Stanów Zjednoczonych, przyspieszając ile możności przyłączenie Texasu do Unii naszej.

„Обowiązkiem też moim będzie, wszelkimi konstytucyjnymi środkami udowodnić i utrzymać prawo Stanów Zjednoczonych do posiadania tej części naszego terytorium, która leży po tamtej stronie Gór Skalistych (*Rocky Mountains*). Prawo nasze do krajiny Oregon jest jasne i niezaprzeczane, i naród nasz zajmuje się uzupełnieniem jego przez zajęcie tej krajiny w posiadłość. Tymczasem zaś, wszelkie zobowiązania, włożone na nas przez traktaty lub konwencje, będą nie naruszone zachowane.“

P. Polk kończy swój adres oświadczeniem, iż prawa wszystkich narodów szanować będzie, i że nie opuści żadnej sposobności, do utrzymania przyjacielskiego porozumienia ze wszystkimi mocarstwami świata.

— Poprzedni Prezydent P. Tyler opuścił d. 4-go pałac rządowy i przeniósł się do pałacu Fullera, z kąd nazajutrz d. 5 odplynał na parostatku do ojczyzny swojej, którą był przed 1 laty opuścił. Był on sam jeden, bez towarzysztwa, bez przyjaciół, którzyby go ostatni raz pożegnali. Razem z P. Tyler wystąpili także wszyscy dotychczasowi ministrowie, oprócz P. Masson z Wierginii, który swój urząd Ministra marynarki zamienił na urząd Prokuratora Generalnego.

— W d. 19 marca, całe Ciało Dyplomatyczne, otoczone sekretarzami i urzędnikami poselstwa, składało w Waszyngtonie swoje uszanowanie nowo-obrażonemu Prezydentowi. Poseł Rosyjski, P. Bodisco, jako najdawniej uwierzytelniony członek dyplomacji, miał przemowę wnoszącą do Prezydenta i przedstawił mu kolejno wszystkich dyplomatów. Na tym obrzędzie nie znajdował się tylko Poseł Meksykański, Generał Almonte, który w tymże samym dniu wyjechał z Waszyngtonu i tu przybył, w celu udania się do Vera Cruz.